

Programovanie v jazyku C#

Úvod do jazyka C#, základy OOP

prednáška 1

Ing. Ján Magyar, PhD.
ak. rok. 2022/2023 ZS

C#

1. v roku 2002, primárne staticky typovaný OO jazyk
2. v roku 2005, podpora generického programovania
3. v roku 2007, LINQ, anonymné typy a lambda výrazy
4. v roku 2010, dynamické typy, nepovinné parametre
5. v roku 2012, zjednodušenie asynchrónnych operácií
6. v roku 2015, statické importy, read-only properties
7. v roku 2017, funkcionálne programovanie, n-tice, lokálne metódy
8. v roku 2019, nullable typy, switch, defaultné metódy rozhraní
9. v roku 2020, záznamy a top-level príkazy
10. v roku 2021, zjednodušenie syntaxe

.NET Framework

softvérový rámec na podporu vývoja aplikácií
súčasťou Windows

dve základné časti

- Common Language Runtime

- Base Class Library

dnes v podstate iba pre Windows

viac-menej legacy

verzia od tretích strán: Mono, Xamarin, Unity

.NET Core

ciele ne viacplatformové riešenie

CoreCLR namiesto CLR, CoreFX namiesto BCL

častejšie aktualizácie

od verzie 5 pod menom .NET

Syntax C#

príkazy a bloky

každý príkaz musí byť uzavretý ;

bloky sa uvádzajú pomocou { }

bloky sa používajú pri definícii menných priestorov, tried, vetiev, cyklov, atď.

C# berie do úvahy veľkosť písmen

Premenné

majú typ a hodnotu

```
string s1 = new string("Hello, World!");  
string s2 = "Hello, World!";  
var s3 = "Hello, World!";  
string s4 = new("Hello, World!")
```

Argumenty

pri každom spustení programu sa vygeneruje premenná `args`

pre získanie argumentov z príkazového riadku

argumenty zadáme napríklad cez spustenie pomocou:

```
dotnet run -- arg1 arg2 arg3
```

pri použití `Main` funkcie treba ho zadať ako parameter:

```
static void Main(string[] args)
```

Dostupnosť premenných

členská premenná - v rámci triedy, kým je trieda dostupná

lokálna premenná - do konca bloku alebo metódy

lokálna premenná v iterácii je dostupná v rámci iterácie

v prípade nejednoznačností je možné použiť dot notation

Konštanty

premenné, hodnotu ktorých nedokážeme meniť

```
const int n = 9;
```

kompilátor nahradí všetky výskyty konštanty jej hodnotou

používa sa iba v prípade, že hodnota sa nemení ani v novších verziách programu

hodnota konštanty musí byť:

- zadaná pri deklarácii konštanty
- vypočítateľná počas kompilácie
- statická

Nullovateľné typy

najmä pri mapovaní z/do databáz

hodnotové typy:

- `int? i1 = null;`
- `flag i1.HasValue` a hodnota `i1.Value`

referenčné typy:

- kompilačné chyby namiesto run-time chýb
- nastavenie pre projekt: `Nullable - enable`
- `string? s1 = null;`

Základné typy

`short` (16-bitové)

`ushort` (16-bitové bez znamienka)

`int` (32-bitové)

`uint` (32-bitové bez znamienka)

`long` (64-bitové)

`ulong` (64-bitové bez znamienka)

`BigInteger` (podľa pamäte)

`Half` (16-bitové)

`float` (32-bitové)

`double` (64-bitové)

Ďalšie základné typy

`bool`

`char` (apostrofov)

`string` (úvodzovky)

`object`

Práca s reťazcami

`string` je nemeniteľný typ

pre dynamické vytváranie reťazcov je potrebné použiť
`StringBuilder`

interpolácia:

```
int a = 2, b = 3;  
string s = $"{a} times {b} is {a * b}";
```

verbatim stringy:

```
string s = @"a tab: \t"
```

Vetvenie

```
if (podmienka) {  
    telo1;  
} else if (podmienka) {  
    telo2;  
} else {  
    telo3;  
}
```

Switch

```
switch (num)
{
    case 1:
        telo1;
        break;
    case 2:
    case 3:
        telo2aj3;
        break;
    default:
        telo;
        break;
}
```

Iterácie

```
for (int i = 0; i < 10; i++)  
{  
    telo;  
}
```

```
while (podmienka)  
{  
    telo;  
}
```

```
foreach (int num in numbers)  
{  
    telo;  
}
```

```
do  
{  
    telo;  
} while (podmienka);
```


Direktívy

```
#define DEBUG
```

```
// do something here
```

```
#if DEBUG
```

```
Console.WriteLine("something")
```

```
#endif
```

```
#undef DEBUG
```

Direktívy

```
#if DEBUG && RELEASE  
#error "DEBUG and RELEASE cannot be true  
simultaneously"  
# endif
```

```
#warning "Remove before handing in"  
Console.WriteLine("I hate this course");
```

Paradigmy programovania

sekvenčné programovanie

štrukturované programovanie

modulárne programovanie

objektovo orientované programovanie

Princípy OOP

abstrakcia

krytie informácií - zapuzdrenie

dedenie

polymorfizmus

Abstrakcia

modelovanie zložitej reality do programovej reprezentácie

abstrakcia oddelí správanie objektu od implementácie

dôležité sú schopnosti objektu a nie implementačné detaily

abstraktné údajové typy

Trieda vs objekt

trieda definuje abstraktné vlastnosti objektov

každá trieda má definované vlastnosti (**properties**) a schopnosti (**capabilities**)

objekt je konkrétny príklad triedy s konkrétnymi vlastnosťami

Príklad - študijná skupina

Chceme vytvoriť programovú reprezentáciu študijnej skupiny. Aké komponenty/objekty k tomu potrebujeme?

Príklad - študijná skupina

študijná skupina sa skladá zo študentov

skupinu objektov vieme reprezentovať rôznymi spôsobmi v programe

namiesto základnej implementácie vytvoríme novú triedu študijnej skupiny (a študentov)

Príklad - študijná skupina

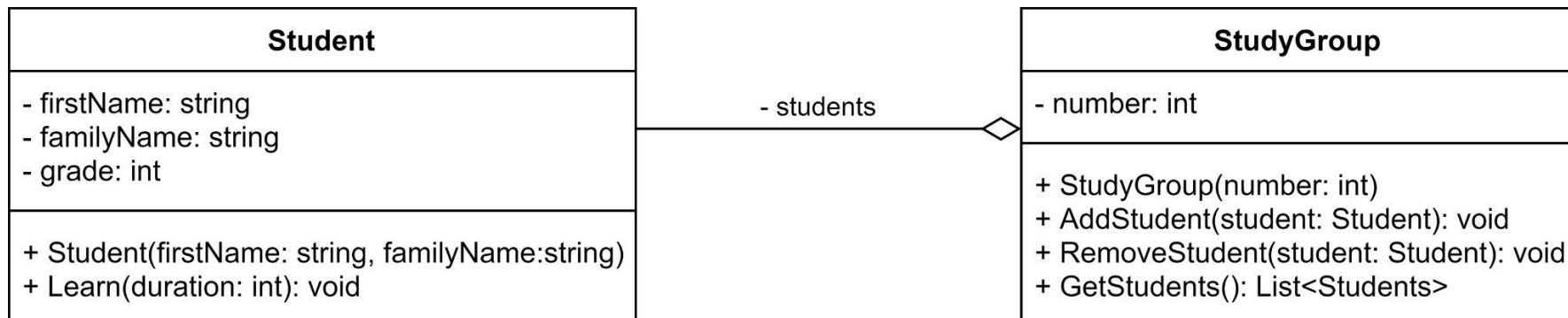
Student

- properties: `firstName`, `familyName`, `grade`
- capabilities: `create new object`, `learn`

StudyGroup

- properties: `number`, `list of students`
- capabilities: `create new object`, `add student`, `remove student`, `get list of students`

UML diagram

členské premenné a metódy majú priradené prístupové možnosti

Objekty ako model sveta

objekt je stavebným blokom programu v OOP

objekt môže modelovať hmatateľné, konceptuálne veci ale aj procesy

každý objekt má vlastnosti (**properties**) a schopnosti (**capabilities**)

Stav objektu

stav objektu je definovaný hodnotami **properties**

na implementačnej úrovni sú to zvyčajne členské premenné

členská premenná je definovaná iba pre triedu

stav objektu sa mení počas života objektu

Typy členských premenných

atribút - popisuje objekt

komponent - je súčasťou objektu

asociácia - objekt používa túto hodnotu, tá ale nie je jeho súčasťou

Správanie objektu

definovaná schopnosťami, umožňuje objektu vykonávať úlohy
na implementačnej úrovni sú to zvyčajne metódy
metódy sú definované iba pre triedu
správanie objektu sa nemení (účinky ale sú iné)

Typy metód

konštruktor - pre vytvorenie objektu

príkazy - menia hodnotu property

dotazy - poskytujú odpoveď vo forme návratovej hodnoty alebo vedľajšieho účinku (niekedy sa nazývajú ako **funkcie**)

Enkapsulácia

mali by sme zabrániť tomu, aby k properties jedného objektu priamo pristupoval iný objekt

properties sú vnútornou záležitosťou objektu

viac na nasledujúcej prednáške

otázky?